

VIŠTRUPAC, gliser

canje koplja, rvanje; [4] suvremeni petboj: jahanje, mačevanje, gađanje pištoljem, plivanje i trčanje u prirodi; [5] policijski petboj: bacanje kugle, skok udalj, gađanje pištoljem, plivanje na 300 m, trčanje na 3000 m; [6] vojnički petboj: gađanje (20 hitaca na 200 m, trčanje na 500 m preko zapreka (20 zapreka), bacanje granate udalj i u cilj, plivanje na 50 m u odjeći preko zapreka i trčanje u prirodi (8–10 km); [7] sedmerboj, atletika — žene (uvedeno poslije Ol 1980): trčanje na 100 m preko prepona, bacanje kugle, skok uvis (prvi dan), trčanje na 200 m, skok udalj, bacanje koplja i trčanje na 800 m (drugi dan); [8] osmerboj: sp. gimnastika za žene: obavezne i slobodne vježbe na dvovisinskim ručama (razboju), na visokoj gredi, na tlu i preskok konja u širinu; ako se izvode samo slobodne vježbe, onda je to četverboj; [9] desetboj: [a] atletika — muškarci: trčanje na 100 m, skok udalj, bacanje kugle, skok uvis, trčanje na 400 m (prvi dan), trčanje na 110 m preko prepona, bacanje diska, skok motkom, bacanje koplja, trčanje na 1500 m (drugi dan); [b] sp. gimnastika: različite obavezne i slobodne vježbe na spravama i na tlu i natjecanje u nekim atletskim disciplinama; [c] dvanaesterboj: sp. gimnastika za muškarce: obavezne i slobodne vježbe na ručama (razboju), karikama (krugovima), preči (vratilu), na konju s hvataljkama, na tlu i preskok preko konja uzduž.

višebojske tablice, službene tablice za preračunavanje postignutih rezultata u pojedinim sp. granama, odn. disciplinama (atletika, plivanje i dr.) u bodove; koriste se pri višebojskim i ekipnim natjecanjima u kojima se konačni uspjeh izračunava na temelju ukupnog zbroja bodova osvojenih prema postignutim rezultatima pojedinaca u pojedinim disciplinama.

GSTK VJESNIK-ZAGREB, 1976

višepotezni problem, šah: problem čije rješenje zahtijeva više od tri poteza.

višestruka greška, košarka: približno istovremene lične greške nad istim protivničkim igračem, dva ili više suigrača; svakom od njih upisuje se lična greška, a oštećeni igrač izviđa dva slobodna bacanja.

višetrupac, [1] jedrenje: plovilo sa dva ili tri trupa (proa, katamaran, trimaran); najčešće je jedrilica, ali ih ima i s motornim pogonom; [2] motonautika: čamac sa dva uska trupa povezana platformom (katamaran), koji najčešće služi za krstarenje. Češći su čamci s pramcem sa dva ili tri trupa koji se prema krmi polako izravnavaju i gube, ali im dno ostaje konkavno. Imaju oštre vodne linije; stabilitet im je velik, pa su u glisanju nemirniji od običnih glisera.

Višnjić, Biserka → Rožić-Višnjić, Biserka

Višnjić, Branko (1902–76), službenik, nogometni sudac, savezni instruktor-savjetnik, dugogodišnji funkcionar organizacija nogometnih sudaca Zagreba i Hrvatske. Dobitnik Specijalne zlatne plakete NSJ.

VITA (engl. Veteran International Tennis Association), Međunarodni savez teniskih veterana, osn. 1956; organizator momčadskog natjecanja za Dubler Cup od 1958, na inicijativu dr. Aleksandra Loewija, dugogodišnjeg predsjednika VITA; prvi pobjednik u pojedinačnoj konkurenciji bio Talijan Francesco Garnero.

vitalni kapacitet pluća, maksimalna količina zraka koja se može izdahnuti nakon maksimalnog udisaja. Sastoji se od: respiracijskog volumena (količina udahnutog odn. izdahnutog zraka jednom respiracijom; iznosi 0,5 l), inspiracijskog rezervnog volumena (dodatna količina zraka koja se maksimalno može udahnuti iznad onog pri normalnom udisaju; iznosi oko 2 l), ekspiracijskog rezervnog volumena (količina zraka koja se može maksimalno izdahnuti nakon normalnog izdisaja; iznosi 2 l). Na v.k.p. utječe veličina tijela, spol, starost i stanje treniranosti. Mjeri se spirometrom. U mlada odrasla muškarca srednja vrijednost v.k.p. iznosi 4,6 l, a u mlade odrasle žene 3,1 l. U dobro razvijenog sportaša v.k.p. može biti 30–40% veći od uobičajenog (6–7 l).

Viteško algarsko društvo, jedno od najstarijih viteških i konjičkih društava u našoj zemlji, osn. 1715 u Sinju nakon oslobođenja istimenog grada od tur. vojske; svrha mu je razvijanje viteštva i slobodarskih tradicija Sinjske krajine. Organizira redovito viteško algarsko nadmetanje poznato kao Sinjska alka. Najstariji sačuvani algarski statut toga društva potječe iz 1833. U povodu 250. godišnjice Sinjske alke, 1965, usvojen je novi statut društva koji se gotovo potpuno poklapa s onim iz 1833; obnovljeno je trkaliste sa suvremenim tribinama za Sinjsku alku; stvoreni su uvjeti i osigurani konji za školu jahanja, u koju se primaju budući alkari, a igri su vraćene neke izvorne vrijednosti koje su bile potisnute tijekom vremena različitim utjecajima.

Vitorino, Da Feltre Rambaldoni (1378–1446), tal. pedagog i humanist, osnivač odgojnog zavoda Casa Giocosa (Kuća radosti). U odgojni sistem uveo je gimnastiku, igre loptom, trčanje, skakanje, bacanje koplja i diska, plivanje i jahanje.

vivotne vrata, skijanje: niz od deset otvorenih i poluotvorenih vrata u slalomu u obliku luka; prva, šesta i deseta su otvorena, a preostala koso poluotvorena; smjer poluotvorenih vrata

Vjesnik — Zagreb, Grafički stolnoteniski klub, osn. 1948 u Zagrebu kao sekcija FD Grafičar; 1951 fuzionirao se sa STK Borac; 1960 djeluje u SD Zagreb pod nazivom Grafički stolnoteniski klub Zagreb, a 1970 mijenja naziv u GSTK Vjesnik — Zagreb. Pobjednik Kupa evr. prvaka 1961/62, 1972/73, 1973/74 i 1975/76 i Kupa velsajamskih gradova 1970 i 1972; osvojio PJ u konkurenciji muškaraca 1954/55, 1960/61, 1969/70, 1971/72, 1972/73 — 1976/77, 1979/80; ekipno PJ u konkurenciji žena 1957/58, 1958/59 i 1960/61.

Vjesnikov moto magazin, časopis, mjesečnik, izlazio u Zagrebu (1966–69). Podnaslov: Automobilizam, motoristika, turizam, sport. Urednici: Vladimir Orešković i Krešo Špeletić.

Vjetrenica pečina, spiljski sistem u selu Zavala, uz rub Popovog polja (SRBIH), istražen u duž. od preko 7,5 km. Jedan dio spilje uređen za posjet turista.

vjetrokaz, jedrenje: zastavica ili kruti pokazivač na vrhu jarbola; pokazuje smjer prividnog vjetrojdrilice; na jahtama je v. obično krut, a uz njega je najčešće i vjetromjer (anemometar), a podaci mjerenja s oba instrumenta električno se prenose komarilaru.

vježba bez rekvizita, ritmičko sportska gimnastika: natjecateljska disciplina; estetsko-ritmički i tehn. usavršeni pokreti rukama, trupom i nogama u kombinaciji s plesnim koracima, okretima, skokovima i ravnotežnim stavovima. Akrobatski elementi nisu dopušteni, kao ni poze klasičnog baleta. Sastavi ne smiju imati izrazito plesni karakter, već moraju naglašavati osobitost ritmičko-sp. gimnastike.

vježba čunjevima, ritmičko-sportska gimnastika: natjecateljska disciplina; specifične smišljene kretnje ruku s jednim ili dva čunja. Vježbačica izvodi lukovite i kružne zamaha u čonoj, bočnoj i horizontalnoj ravni i ostalim smjerovima u prostoru, jednodručno ili suručno, istovremeno, naizmjenično ili u sustizanju, simetrično, asimetrično, u istom smjeru i u različitim smjerovima. Po amplitudi oni mogu biti veliki, srednji i mali, u svim ravninama i smjerovima. Spojeni s elementima skokova, okreta, ravnoteže i praćeni pokretima trupa i nogu, uz raznovrsne ritmičke i plesne korake, sve povezano i usklađeno s muzikom, daju niz složenih kombinacija u vremenu i prostoru. Čunji je od drva ili plastike, oblika izdužene boce, minimalne tež. 150–250 g, duž. 40–50 cm, donji promjer glave je 5,5–5,7 cm, a gornji 3 cm.

vježba loptom, ritmičko-sportska gimnastika: natjecateljska disciplina; različiti načini rukovanja loptom, vježbe zamaha, bacanja i hvatanja, potiskivanja i odbijanja o tlo i kretnje lukovitim i kružnim zamahima u svim ravninama i smjerovima, jednom rukom ili objema rukama, istovremeno, naizmjenično i u sustizanju, balansiranje loptom po dlanu za vrijeme izvođenja lukova, krugova i osmica, uz svestrano kretanje tijelom, prehvatanje lopte, kotrljanje po tlu, po rukama i tijelu; sve to povezano i usklađeno s muz. pratnjom. Lopta je od gume ili plastike, promjera 18–20 cm i tež. do 400 g.

vježba na tlu (parтерна vježba), sp. gimnastika: natjecateljska disciplina za muškarce i žene. Izvodi se na posebno uređenoj površini 12 m x 12 m prema posebnom propisu od nekoliko slojeva i sastavljeno od više tijesno povezanih dijelova. Takvo postolje prvi put je upotrijebljeno na Ol 1964 u Tokiju. Kod muškaraca vježba predstavlja skladnu ritmičku cjelinu u kojoj se gimnastički bes-